

PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL SPECIALISTŲ PRITRAUKIMO Į PANEVĖŽIO MIESTO UGDYMO ĮSTAIGAS IR PEDAGOGŲ PERKVALIFIKAVIMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2018 m. kovo 20 d. Nr. A-215(4.1E)
Panevėžys

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 16 punktu, 29 straipsnio 8 dalies 2 punktu, atsižvelgdamas į Panevėžio miesto plėtros 2014–2020 metų strateginį planą, patvirtintą Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 10 d. sprendimu Nr. 1-280 (2016 m. vasario 22 d. sprendimo Nr. 1-41 redakcija):

1. T v i r t i n u Specialistų pritraukimo į Panevėžio miesto ugdymo įstaigas ir pedagogų perkvalifikavimo programą (pridedama).

2. P a v e d u Švietimo ir jaunimo reikalų skyriaus specialistams koordinuoti 1 šio įsakymo punkte minėtoje programoje numatytų priemonių vykdymą.

Šis įsakymas per vieną mėnesį gali būti apskundžiamas Panevėžio miesto savivaldybės visuomeninei administracinių ginčų komisijai (Laisvės a. 20, 35200 Panevėžys) Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka, Panevėžio apygardos administraciniam teismui (Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Administracijos direktoriaus pavaduotojas,
pavaduojantis administracijos direktorių

Tomas Jukna

PATVIRTINTA
Panevėžio miesto savivaldybės
administracijos direktoriaus
įsakymu Nr.

SPECIALISTŲ PRITRAUKIMO Į PANEVĖŽIO MIESTO UGDYMO ĮSTAIGAS IR PEDAGOGŲ PERKVALIFIKAVIMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Programa parengta atsižvelgiant į Panevėžio miesto plėtros 2014-2020 metų strateginį planą, patvirtintą Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 10 d. sprendimu Nr. 1-280 (2016 m. vasario 22 d. sprendimo Nr. 1-41 redakcija), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos analizę „Lietuva. Švietimas Šalyje ir regionuose 2017. Mokytojas“, Valstybinio audito ataskaitą „Ar gali gerėti Lietuvos mokinių pasiekimai“, 2017 m. lapkričio 28 d. Nr. VA-2017-P-50-1-20.

Programos įgyvendinimo laikotarpis – 2018-2020 metai.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

2013-2022 m. Valstybinėje švietimo strategijoje ir Vyriausybės programoje numatyta pasiekti, kad švietimo ir ugdymo kryptių grupės programos taptų patrauklesnės gabiausiems jaunuoliams. Tačiau iki šiol sunkiai sekėsi motyvuoti jaunos gabių žmones rinktis mokytojo profesiją: į pedagoginių studijų programas abiturientai galėjo įstoti kur kas mažesniais konkursiniais balais nei į populiariausias studijų programas. Pritraukti jaunų žmonių mokytis tokių dalykų, kaip matematika, informatika, fizika ar chemija, yra nelengva. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) rekomenduoja Lietuvai apsispręsti dėl pedagogų rengimo finansavimo prioritetų. Jų nuomone, nacionaliniai ištekliai turėtų būti skiriami rengti tų dalykų mokytojus, kurių trūksta, nes nepakanka tik skirti stipendijas pedagoginėms studijoms, reikia užtikrinti ir jų panaudojimo efektyvumą.

Svarbia priemone mokytojo profesijos patrauklumui didinti laikomas mokytojo darbo užmokesčio ir kitų darbo sąlygų gerinimas. Pastaraisiais metais vidutinis mokytojų darbo užmokestis didėjo (nuo 751,7 Eur 2012 m. pradžioje iki 892,5 Eur 2016 m. pabaigoje), bet ne taip sparčiai kaip vidutinis darbo užmokestis šalyje. Palyginti su kitų ES šalių mokytojų darbo užmokesčiu, Lietuvoje jis vienas iš mažiausių. Ir EBPO, ir Tarptautinio valiutos fondo ekspertai pabrėžia, kad būtina gerokai padidinti mokytojų atlyginimus, nes tai galėtų būti veiksminga priemonė motyvuojanti jaunos ir gabių žmones rinktis mokytojo profesiją.

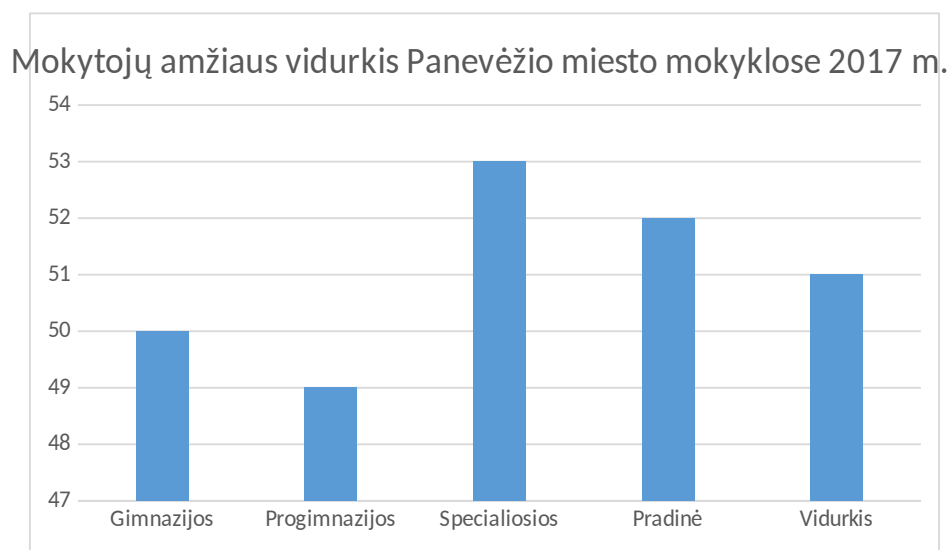
Mokytojo profesionalumo, kaip svarbiausio mokyklos pažangos veiksnio, aktualumas pabrėžiamas ir Vyriausybės programoje. Joje numatytos pedagogų bendruomenės stiprinimo priemonės apima pedagogų rengimo, kvalifikacijos tobulinimo, kompetencijos vertinimo ir darbo atlyginimo sistemų tobulinimą. Siekiama, kad būtų sukurtos tokios socialinės ir ekonominės mokytojo darbo sąlygos, kurios skatintų pedagogų karjeros prestižą.

2017 m. Europos komisija nurodė, kad mokytojo profesijos prestižo mažėjimas ir personalo trūkumas kelia problemų daugelyje valstybių narių. Neskatinant jaunų ir gabių asmenų rinktis pedagogo profesijos ir darbo mokykloje, gali nebūti kam pakeisti į pensiją išeinančių mokytojų.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos analizėje „Lietuva. Švietimas Šalyje ir regionuose 2017. Mokytojas“ konstatuota, kad Panevėžio miesto savivaldybėje švietimo kontekstas yra palankus aukštai ugdymo kokybei pasiekti. Savivaldybės mokyklose kuriama ugdymui(si) palanki aplinka, mokinių valstybinių brandos egzaminų rezultatai aukštesni už šalies vidurkį, vaikinų ir merginų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatai beveik nesiskiria, o mokinių standartizuotų testų rezultatai, ypač skaitymo gebėjimų, aukštesni už dalyvavusių savivaldybių vidurkį. Siekti geros ugdymo kokybės padeda miesto mokyklų vadovų turima aukštesnė vadybinė kategorija ir net trečdaliu už šalies vidurkį didesnė savivaldybės mokytojų, įgijusių aukščiausią kvalifikacinę kategoriją, dalis. Tačiau mokytojų iki 30 metų amžiaus dalis (respublikoje siekia 3,7 proc.) mieste (0,5 proc.) yra mažesnė, o pensinio amžiaus (respublikoje siekia 6,3 proc.) (7,4 proc.) – didesnė už šalies vidurkį. Siūloma didinti pagalbą mokiniams teikiančių specialistų skaičių, gerinti mokyklų aprūpinimą skaitmeninėmis ir kitomis mokymo priemonėmis, tobulinti mokytojų kvalifikaciją (mokyti įvairių mergaitėms ir berniukams tinkamų mokymo stilių), ieškoti būdų pritraukti daugiau jaunų mokytojų.

2016 m. maždaug pusė mokytojų respublikos bendrojo ugdymo mokyklose – 52 proc. buvo 50 metų ir vyresni. Panevėžio miesto mokyklose – 65 proc. Gausiausia mokytojų amžiaus grupė tiek šalyje, tiek ir Panevėžio mieste – 45–59 metų mokytojai.

Mokytojų amžiaus vidurkis Panevėžio miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose – 51 metai

Į būtinybę stiprinti Lietuvos pedagogų bendruomenę ir efektyvinti jų veiklą dėmesį atkreipė ir tarptautiniai ekspertai. Tarptautinio valiutos fondo atstovai, 2017 m. teikdami pasiūlymus Lietuvai dėl įvairių struktūrinių pokyčių, pažymėjo, kad reikia spręsti mokytojų pertekliaus, susidarančio dėl mažėjančio mokinių skaičiaus, problemą, o sumažėjusį mokytojų skaičių aprūpinti didesniais atlyginimais.

EBPO ekspertai mokytojų bendruomenės stiprinimo srityje pasiūlė tokias priemones:

– Valdyti mokytojų pasiūlos mastą. Nors svarbu užtikrinti, kad į mokytojo profesiją ateitų naujų talentų, nėra poreikio apskritai gausinti mokytojų. Mažėjantis mokinių skaičius signalizuoja apie tolesnę mokyklų konsolidaciją ir mokytojų poreikio mažėjimą.

– Būtina galvoti apie mokytojų persikirstymą ir perkvalifikavimą. Artimiausiu metu reikėtų vykdyti efektyvią politiką, kuri patyrusių mokytojų žinias ir gebėjimus pritaikytų kitiems mokytojams ugdyti ar nukreiptų į, pavyzdžiui, individualios pagalbos teikimą ugdant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus įprastose klasėse.

– Užtikrinti finansavimą, kuris sudarytų sąlygas naujiems gabiems asmenims pritraukti į mokyklą. Tik žymus mokytojų atlyginimų padidėjimas jaunus gabius žmones motyvuotų rinktis

mokytojo profesiją. Viena išėitis – skirti papildomų valandų jauniems mokytojams pasirengti pamokoms (atlyginimas padidėtų jau pirmus metus dirbantiems mokytojams). Kita išėitis – skirti prioritetą toms specialybėms, kurių trūksta.

– Tikslinis pedagoginių studijų finansavimas turėtų būti orientuotas į pačias reikalingiausias specialybes. Svarbu siekti, kad pedagoginį darbą pradėdantys dirbti jauni žmonės nepalikėtų švietimo sistemos dėl kitų karjeros krypčių.

– Sukurti nuoseklesnę mokytojo profesinės karjeros kelio sistemą. Stiprinti ryšį tarp mokytojų kompetencijų ir to vaidmens, kuris reikalingas gerinti mokinių pasiekimus.

– Įvesti 2–3 metų įvadinį (podiplominės praktikos) laikotarpį jaunam mokytojui, kad jis gautų nuolatinį grįžtamąjį ryšį ir mentoriaus pagalbą. Nuolat atrinkti ir rengti kvalifikuotus mentorius. Mokyklose įdiegti vidaus įsivertinimą, kurį atliktų patyrę mokytojai, grįstą mokytojų vertinimo sistemą. Individualūs mokytojų kvalifikacijos kėlimo poreikiai turėtų būti nustatomi pagal įsivertinimo rezultatus, tobulintinas sritis ir mokyklos strateginį planą.

Pastaraisiais metais Lietuvoje mokytojų bendruomenė netolygiai pasiskirsčiusi ir neatitinka realių švietimo sistemos poreikių. Viena vertus, šalyje yra nemažai ieškančių darbo, ne pagal įgytą kvalifikaciją ar ne visu darbo krūviu dirbančių mokytojų. Kita vertus, dalyje šalies mokyklų kai kurių dalykų mokytojų trūksta. Lietuvos darbo biržos duomenimis per pastaruosius trejus metus labiausiai išaugo skaičius savivaldybių, kuriose trūksta ikimokyklinio ugdymo pedagogų. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo pakopų mokytojų trūksta maždaug penktadalyje savivaldybių. Panevėžio miesto savivaldybėje, kaip ir kitose savivaldybėse, didėja ikimokyklinio ir pradinio ugdymo mokytojų poreikis

Informaciją apie esamą ir numatomą įvairių dalykų pedagogų poreikį Panevėžio miesto švietimo įstaigose 2018-2021 m.

- 2018-01-03 bendrojo ugdymo mokyklų, ikimokyklinių įstaigų pateiktais duomenimis 2018-2021 numatomas specialistų poreikis (pagal pridedamą lentelę).
- Poreikis nurodytas įvertinus, kiek ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojų, dalyko mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų, sulaukę pensinio amžiaus, gali būti atleisti iš darbo.

Dalykas	Trūkstamų mokytojų skaičius		
	2018-2019 m. m.	2019-2020 m. m.	2020-2021 m.m.
Biologija	1		
Fizika	1		
Integruoti gamtos mokslai			2
Matematika	2	3	1
Užsienio kalba (2 anglų, 1 rusų)	1	1	1
Lietuvių kalba	1		1
Pradinis ugdymas	3	1	1
Specialusis pedagogas	2	1	1
Ikimokyklinis ugdymas	12	19	20
Priešmokyklinis ugdymas		1	1
Istorija	1		
Meninio ugdymo pedagogas, muzika	3	3	1
Kūno kultūra	2	1	
Dailė		1	1
Psichologas	11		

VISO:	40	31	30
-------	----	----	----

III SKYRIUS

SPECIALISTŲ PRITRAUKIMO Į PANEVĖŽIO MIESTO UGDYMO ĮSTAIGAS IR PEDAGOGŲ PERKVALIFIKAVIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Programai įgyvendinti bus naudojamos savivaldybės biudžeto, Europos Sąjungos 2014-2020 metų finansinės paramos, rėmėjų lėšos. Programos numatytų veiklų įgyvendinimo pažangai nustatyti kasmet renkama informacija. Apibendrinus kasmetinius duomenis, esant poreikiui, programa gali būti koreguojama, formuluojamos rekomendacijos tobulinti ir plėsti veiklas. Lėšas programos įgyvendinimui Panevėžio miesto savivaldybės taryba kiekvienais metais numato Savivaldybės biudžete, Švietimo ir ugdymo programoje. Programoje numatytos priemonės ir veiklos bus įgyvendinamos tik gavus finansavimą. 2018 m. skirta 10 000 Eur.

Programa įgyvendinama per šias pedagoginių profesijų prestižo kėlimo kryptis:

- Gabių ir motyvuotų asmenų pritraukimas į pedagogines profesijas;
- Dirbančių pedagogų skatinimas persikvalifikuoti ir/ar įgyti papildomą dar vieno dalyko specializaciją;
- Dirbančių pedagoginių darbuotojų kompetencijų tobulinimas ir sąlygų karjerai plėtra;
- Pedagoginių darbuotojų materialinės gerovės didinimas;
- Viešosios nuomonės formavimas ir komunikacija.

IV SKYRIUS

SPECIALISTŲ PRITRAUKIMO Į PANEVĖŽIO MIESTO UGDYMO ĮSTAIGAS IR PEDAGOGŲ PERKVALIFIKAVIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS IR VEIKLOS

Eil. Nr.	Priemonė, veikla	Vykdytojas, partneriai	Įgyvendinimo laikas	Finansavimas (preliminarus ir gali keistis, atsižvelgus į poreikį ir gautas lėšas)
1.	Skatinti jaunas žmones rinktis miestui trūkstamų mokomųjų dalykų pedagogines studijas: 1.1. Pasirašyti sutartis su pedagoginių studijų studentais, išsipareigojant dalinai finansuoti gerai besimokančių studijas, įpareigojant baigus atidirbti miesto ugdymo įstaigose 5 metus.	Panevėžio miesto savivaldybės administracija, mokyklų vadovai	Nuo 2018 m.	4 000 Eur
2.	Skatinti pedagogus persikvalifikuoti : 2.1. dalinai finansuoti dėl mokyklų tinklo pertvarkos, mažėjančio mokinių skaičiaus netenkančių pedagoginio krūvio mokytojų, studijuojančių ikimokyklinio ugdymo pedagogikos ir priešmokyklinio ugdymo studijas; 2.2. dalinai finansuoti antros (kitos)	Panevėžio miesto savivaldybės administracija, aukštosios mokyklos	Nuo 2018 m.	6 000 Eur

	pedagoginės specialybės studijas.			
3.	<p>Gilinti ir plėtoti dirbančių pedagogų profesines kompetencijas:</p> <p>3.1. rengti testines profesinio tobulinimo(si) programas mokyklų bendruomenėms;</p> <p>3.2. parengti ir įgyvendinti socialinio emocinio ugdymo programą;</p> <p>3.3. parengti ir įgyvendinti mažą patirtį turinčių pedagogų ir mokyklų vadovų mentorystės programą;</p> <p>3.4. pradedančiųjų ir potencialių mokyklų vadovų dalyvavimas „Lyderių laikas 3“ projekto formaliųjų magistrantūros studijų programoje „Švietimo lyderystė“;</p> <p>3.5. stiprinti pedagogų metodinę veiklą Panevėžio mieste ir mokyklose.</p>	<p>Panevėžio švietimo centras</p>	<p>Nuo 2018 m.</p> <p>Nuo 2019 m.</p>	<p>Švietimo įstaigų mokinio krepšelio lėšos</p> <p>4 000 Eur</p> <p>2 800 Eur</p> <p>3 000 Eur</p>
4.	<p>Sudaryti sąlygas pedagogų materialinės gerovės didinimui:</p> <p>4.1. panevėžiečiams, baigusiems kolegijas arba universitetus ir sugrįžusiems dirbti į miesto ugdymo įstaigas, skirti po 500,00 Eur vienkartinę paramą savarankiško gyvenimo įsitvirtinimo išlaidoms;</p> <p>4.2. suteikti būstą specialistams;</p> <p>4.3. kompensuoti iš rajonų į miestą važinėjančių kelionės išlaidas.</p>	<p>Panevėžio miesto savivaldybės administracija</p>	<p>2020 m.</p>	<p>5 000 Eur</p> <p>1 000 Eur</p>
5.	<p>Populiarinti ir viešinti pedagogo profesiją :</p> <p>5.1. „Metų mokytojo“ premijos teikimas, skatinant geriausius pedagogus;</p> <p>5.2. nominacijos mažą patirtį turintiems pedagogams įsteigimas pvz. („Iniciatyva mokyklai“);</p> <p>5.3. gerųjų pavyzdžių viešinimas visuomenės informavimo priemonėse.</p>	<p>Panevėžio miesto savivaldybės administracija, Panevėžio švietimo centras, mokyklų vadovai</p>	<p>Kiekvienais metais</p> <p>Nuo 2019 m.</p> <p>Nuolat</p>	<p>3 000 Eur</p> <p>1 000 Eur</p>